

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 1 липня 2014 року N 365

Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації про сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі іноземної валюти

Керуючись статтею 52 Податкового кодексу України, з метою забезпечення однакового підходу до практичного застосування норм податкового законодавства **наказую**:

1. Затвердити Узагальнюючу податкову консультацію про сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі іноземної валюти (додається).
2. Інформаційно-комунікаційному департаменту (Косарчук В. П.) забезпечити оприлюднення наказу на офіційному веб-порталі Міндоходів.
3. Начальникам головних управлінь Міндоходів в областях, місті Києві, Міжрегіонального головного управління Міндоходів - Центрального офісу з обслуговування великих платників довести цей наказ до відома підпорядкованих державних податкових інспекцій.
4. Координаційно-моніторинговому департаменту (Притула Є. М.) забезпечити внесення змін до Репозиторія звітної і статистичної інформації Міністерства доходів і зборів України, затвердженого наказом Міндоходів від 06.09.2013 N 448.

Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Перший заступник Міністра

І. О. Білоус

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міндоходів України
01 липня 2014 року N 365

Узагальнююча податкова консультація про сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі іноземної валюти

З 01 квітня 2014 року набрав чинності Закон України "Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні", пунктом 1 розділу II якого внесено зміни до Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" (далі - Закон), в результаті чого розширено коло платників.

Відповідно до пункту 5 статті 1 Закону платниками збору на обов'язкове державне пенсійне страхування є юридичні та фізичні особи, які здійснюють операції з купівлі іноземної валюти в безготівковій та/або готівковій формі.

Національний банк України забезпечує організацію і контроль за сплатою (утриманням) збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при здійсненні операцій з купівлі іноземної валюти юридичними та фізичними особами у безготівковій та/або готівковій формі.

З метою виконання вимог Закону банкам та фінансовим установам листом від 04.04.2014 N 29-113/14630 Національним банком України направлено роз'яснення щодо порядку сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі іноземної валюти, в якому зокрема зазначено, що:

- уповноважені банки нараховують, утримують та перераховують збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з усіх операцій купівлі безготівкової іноземної валюти, які виконуються за дорученням клієнтів банку та за власними операціями банку (у тому числі за власними зовнішньоекономічними договорами та за операціями з купівлі іноземної валюти, що здійснюються на міжбанківському валютному ринку України в межах лімітів відкритої валютної позиції банку). З цією метою банки вимагають від клієнтів у заяві на купівлю іноземної валюти зазначити про те, що клієнт доручає банку перерахувати до Пенсійного фонду України суму збору на обов'язкове державне пенсійне страхування у розмірі 0,5 відс. суми в гривнях, що витрачена на купівлю іноземної валюти (без урахування комісійної винагороди за цією операцією).

- банкам необхідно переглянути умови договорів на розрахунково-касове обслуговування клієнтів і передбачити в них, що в разі купівлі безготівкової іноземної валюти за дорученням клієнта банк нараховуватиме, утримуватиме та сплачуватиме суму збору на обов'язкове державне пенсійне страхування від імені та за рахунок клієнта.

Відповідно до положень пп. 14.1.27 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі - Кодекс) витратами вважається сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних для провадження господарської діяльності платника податку, в результаті яких відбувається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, внаслідок чого відбувається зменшення власного капіталу (крім змін капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власником).

Господарською діяльністю вважається діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться такою особою самостійно та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами (пп. 14.1.36 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Згідно з вимогами пп. 153.1.4 п. 153.1 ст. 153 Кодексу до витрат відносяться витрати на сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з купівлі-продажу безготівкової іноземної валюти за гривню та інших обов'язкових платежів, пов'язаних з придбанням іноземної валюти.

У податковому обліку витрати за операціями в іноземній валюті згідно з пп. "а" пп. 138.10.4 п. 138.10 ст. 138 Кодексу відносяться до інших операційних витрат та включаються до складу витрат у періоді, в якому вони були здійснені.

Отже, сума сплаченого платником податку збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при здійсненні операції з купівлі іноземної валюти враховується таким платником при визначенні оподатковуваного прибутку у складі інших операційних витрат, за умови, що іноземна валюта призначена для проведення господарських операцій.

Підпунктом 153.4.1 п. 153.4 ст. 153 Кодексу встановлено, що не включаються у дохід і не підлягають оподаткуванню податком на прибуток підприємств кошти або майно, залучені платником цього податку на підставі договору комісії або доручення.

Водночас відповідно до пп. 153.4.2 п. 153.4 ст. 153 Кодексу не включаються до витрат кошти або майно, надані платником податку на підставі договорів комісії або згідно з іншими цивільно-правовими договорами, що не передбачають передачі права власності на таке майно іншій особі.

Враховуючи те, що нарахування, утримання та перерахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі безготівкової іноземної валюти здійснюється банками (фінансовими установами) за дорученням клієнтів банку, суми утриманого та перерахованого на рахунки Державного казначейства України збору не включаються до складу, відповідно, доходу та витрат при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток такими банками (фінансовими установами).

При цьому у разі сплати збору за власними операціями банку (у тому числі за власними зовнішньоекономічними договорами та за операціями з купівлі іноземної валюти, що здійснюються на міжбанківському валютному ринку України в межах лімітів відкритої валютної позиції банку) сума сплаченого банком збору на обов'язкове державне пенсійне страхування враховується при визначенні оподатковуваного прибутку у складі інших операційних витрат.

**Директор Департаменту координації
нормотворчої та методологічної
роботи з питань оподаткування**

Н. Є. Привалова